УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС «ЕКОНОМОСВІТА» ІМЕНІ АКАДЕМІКА МАР'ЯНА ДОЛІШНЬОГО

ДУ «ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХДОСЛІДЖЕНЬ ім. М. І. Долішнього НАН України»

UNIWERSYTET EKONIMICZNY W KRAKOWIE

UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCŁAWIU

VILNIAUS UNIVERSITETAS

ПОЛЕССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

Hochschule der Deutschen Bundesbank Schloss Hachenburg

LATVIJAS UNIVERSITATE ANNO 1919 UNIVERSITY OF LATVIA

ЗБІРНИК ТЕЗ

XXI Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ

Львів – 2021

Редакційна колегія

Дудинець Л.А. – к.е.н., завідувач науково-організаційного сектору науково-дослідної частини, доцент кафедри фінансового консалтингу та банківництва Навчально-наукового інституту економічних і соціальних відносин Університету банківської справи;

Пшик Б.І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансового консалтингу та банківництва Навчально-наукового інституту економічних та соціальних відносин;

Шегинська Н.З. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та соціального забезпечення Навчально-наукового інституту економічних та соціальних відносин;

Хмелярчук М.І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри цифрової та міжнародної економіки Навчально-наукового інституту економічних та соціальних відносин.

Рекомендовано до видання вченою радою Університету банківської справи
(протокол № 9 від 9 квітня 2021 року)

Матеріали публікуються в авторській редакції.
Відповідальність за науковий рівень тез доповідей,
обґрунтованість висновків, достовірність результатів,
додержання норм авторського права,
наявність плагіату несуть автори.

УДК 336:65.012.12

Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи : збірник тез XXI Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів (8 квітня 2021 року) / Університет банківської справи. — Львів, 2021. — 297 с.

Збірник містить матеріали XXI Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів, проведеної 8 квітня 2021 року в Університеті банківської справи. У тезах доповідей висвітлено результати досліджень фінансово-економічних систем із використанням загальнотеоретичних і кількісних методів.

© Автори текстів, 2021
© Університет банківської справи, 2021

РОЗДІЛ IV

РИЗИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВ ТА ФІНАНСОВІ СТРАТЕГІЇ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Aleksandrova Aleksandrina	WHY STUDYING THE BULGARIAN FISCAL CAPACITY IS IMPORTANT? ……	93
Makonga Feza Ange, Makaya Samba Deborah	THE PROBLEMS AND PERSPECTIVES IN BANKING SYSTEM IN UKRAINE ……..	95
Myriam Makaya, Carine Banza	FOREIGN CAPITAL IN BANKING SYSTEM IN UKRAINE ….	97
Rachell Chari	CRYPTOCURRENCY AND HOW ITS WORKING IN UKRAINE BANKS ……	99
Горбова Вероніка	РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ……	100
Колбасова Олеся	АНАЛИЗ БАНКОВСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ ……...	103
Кулішова Софія	УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ БАНКІВ …….	105
Мазуренко Наталія	ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	107
Мулик Іванна	НАЦІОНАЛЬНІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ……	109
Романів Іванна	ФУНКЦІОНУВАННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ……	111
Романів Іванна	АНАЛІЗ СТАНУ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ……..	113
Стоянчева Наталія	ЯКІСТЬ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ТА НОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ БАНКІВ УКРАЇНИ ….	115
Цалікова Дарія	РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЇХНЬОГО ФІНАНСОВОГО РОЗВИТКУ …….	117

РОЗДІЛ V

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Dorota Lavecka	ANALIZA BUDŻETU PAŃSTWA NA 2021 ROK ……...	120
Karolina Gudėnaitė	ANALIZA BUDŻETU GMINY WILNAŃSKIEJ W LATACH 2018—2020 ……	123
Андрійчук Анастасія, Островська Ольга	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ …	127
Аниперко Вероника	ПУТИ СНИЖЕНИЯ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОИЗВОДСТВА МОЛОКА В ОАО «РУЖАНЫ – АГРО» ……..	129

позичальникові, високим кредитним ризиком, що вимагає від банків формувати додаткові резерви під такі кредити.

Отже, можна вважати, що проблема наявності значної кількості непрацюючих кредитів є однією з головних загроз банківському сектору економіки країни. Це становить значний ризик для банків, для їхніх вкладників та інших кредиторів і підриває стійкість банківської системи країни загалом. Для зменшення проблемних кредитів варто здійснювати вдосконалення чинного законодавства України й упровадження нових інструментів роботи з проблемною заборгованістю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мельник О. О. Проблемні кредити: аналіз якості кредитного портфеля банків України. *Науковий погляд: економіка та управління.* 2019. № 1. С. 200–211. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2019_1_29.
2. Постанова НБУ «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» № 351 від 30.06.2016. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16.
3. Офіційний сайт НБУ. URL : http://www.bank.gov.ua.

ЯКІСТЬ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ТА НОВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ БАНКІВ УКРАЇНИ

Стоянчева Наталія
Науковий керівник:к.е.н., доцент Радченко Н.Г.
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного

Stoiancheva Natalia. CREDIT ACTIVITY OF BANKS, LEVELS OF NON-DEPENDENT LOANS AND NEW APPROACHES TO CREDIT RISK ASSESSMENT. *The article conducts an economic and statistical analysis of the modern state of credit activity of Ukrainian banks. Finding opportunities to manage problematic bank loans is one of the major priorities for further research in this area.*

На сучасному етапі розвитку глобалізаційних процесів у банківській системі одним із пріоритетних завдань є забезпечення стабільного функціонування і розвитку вітчизняних банків та банківської системи загалом. Кредитні операції банку є найбільш дохідними, але й найбільш ризиковими [1].

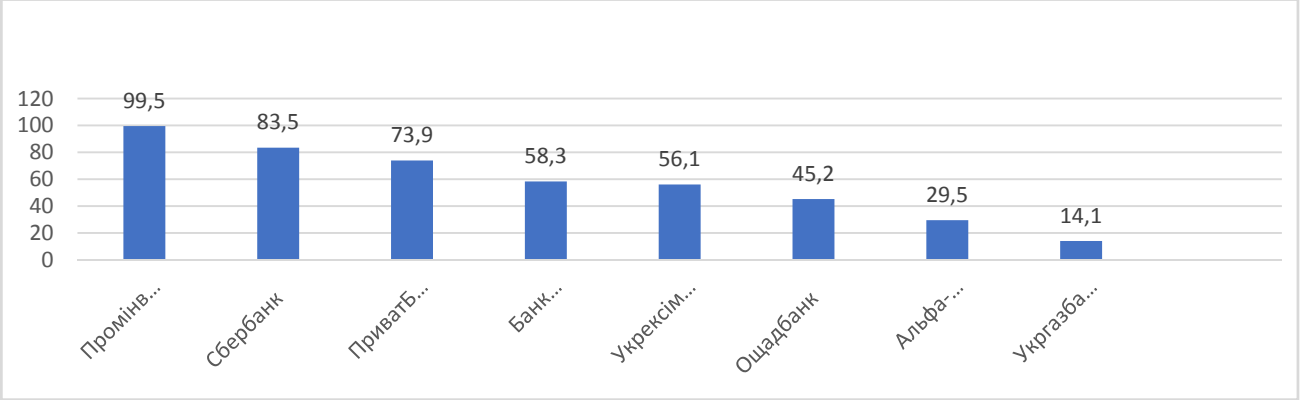

Рис. 1. **Частка непрацюючих кредитів (NPL) за обсягом кредитного портфеля,** % станом на 01.02.2021

Частка непрацюючих кредитів (NPL) в Україні становила 41% на початок 2021 року (поступово скорочується з 2018 року). У 2020 році масштабну роботу провели державні банки: за рік вони списали 30,6 млрд у гривні та 3,1 млрд у доларовому еквіваленті. Це дозволило їм знизити частку непрацюючих кредитів з 63,5% до 57,4%. У результаті загальна частка NPL у банківському секторі знизилася за 2020 рік на 7,4 в.п.

На сьогодні всі непрацюючі кредити визнані банками, рівень покриття їх резервами постійно зростає та становить приблизно 98%. Тож непрацюючі кредити не тиснуть на прибутковість банків та їх капітал. Проте все ще велика їх частка є тягарем для банківського сектору, особливо для держбанків, у яких сконцентровано понад 70% NPL сектору (близько 42% припадає на Приватбанк).

Висока частка NPL – результат кредитної експансії минулих років, коли стандарти оцінювання платоспроможності позичальників були низькими, а права кредиторів недостатньо захищеними. Інша вагома причина – практика кредитування пов'язаних осіб, що припинили обслуговувати кредити під час кризи. НБУ наголошує, що банки мають інтенсивніше розчищати баланси: непрацюючі кредити слід реструктурувати, продати чи списати [2].

Для забезпечення повної та своєчасної оцінки банками величини кредитного ризику, що сприятиме коректному розрахунку їх капіталу, та, в кінцевому результаті, посилить фінансову стабільність банківського сектора, Національний банк України постановою Правління НБУ26.01.2021 № 8 Про затвердження Змін до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями. Важливою особливістю нового положення є поєднання чітких деталізованих правил та загальних принципів оцінки кредитного ризику, що передбачає можливість використання обґрунтованого судження як банку, так і регулятора. В результаті, банки не зможуть не визнавати низьку якість активів посилаючись на формальні правила [3].

Отже, зменшення проблемних кредитних портфелів банків залежить не тільки від ефективної організації їхньої кредитної діяльності, поточного та стратегічного регулювання кредитних ризиків, але й від грамотного застосування методики формування резервів для відшкодування втрат за

кредитними операціями. Проблему мінімізації кредитного ризику необхідно вирішувати комплексно, а саме з урахуванням особливостей банківської системи, можливостей сторін фінансових угод як на рівні банків, так і на законодавчому рівні, та постійно удосконалювати підходи до оцінки кредитних ризиків, враховуючи як національний так і міжнародний досвід у напряму поліпшення якості та комплексності оцінки позичальників, що сприятиме зменшенню обсягів прострочок та підвищенню ефективності кредитування в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зайцева І. Ю., Палій О. В. Управління проблемними кредитами банків. *Вісник економіки транспорту і промисловості.* 2019. № 68.
2. Офіційний сайт Національного банку України. URL : https://bank.gov.ua/ua/stability/npl.
3. Про затвердження Змін до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями від 26.01.2021 № 8. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-21#Text.

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЇХНЬОГО ФІНАНСОВОГО РОЗВИТКУ

Цалікова Дарія
Науковий керівник: к.е.н., доцент Євтух Л. Б.
Університет банківської справи

Tsalikova Dariia. RISK MANAGEMENT OF BANKING INSTITUTIONS OF UKRAINE AS A GUARANTEE OF THEIR FINANCIAL DEVELOPMENT. *This research determines the impact of risk management on the financial condition of joint stock companies in the banking segment of Ukraine and ways to ensure their stability. The indicators of financial activity of such joint-stock companies as OTP BANK, PUMB and UKRSIBBANK, which operate in Ukraine, are considered.*

Банківський сегмент є одним з найголовніших сегментів впливу на повсякденне життя громадян, фінансовий стан акціонерних товариств такого типу потребує оцінки, особливо в посткризових умовах, що зумовлює актуальність даної теми дослідження. Вказаному питанню приділяється увага таких вітчизняних економістів як Корж Н., Пожванюк О., Стащук О. В. [1; 2] та ін. При цьому залишається необхідність визначити пріоритетні напрямки розвитку банків і точки фокусу для ефективного корпоративного управління. З зазначеного випливає мета дослідження: визначення ролі ризик-менеджменту банківських установ України у їх фінансовому розвитку.

Для дослідження використано дані таких АТ як «ОТП Банк», «ПУМБ» та «Укрсиббанк». Вони є конкурентоспроможними і знаходяться в одній площині за рівнем і масштабами фінансового розвитку. За результатами аналізу виявлено, що «ОТП Банк» є найбільш надійним і фінансово стійким, хоч і має